

BERNARD
S ČISTOU
HLAVOU *Free*
Pantarové
nealkoholické
pivo

Viastr, -testov

DALŠÍ ČÍSLO V LEDNUI!
VLADIMÍR KOZA
LETECKÉ MUZEUM
JAN KOPKA
NEALKO PIVO

SIMPLY CLEVER

Nová **Škoda** Octavia Scout MÁTE RÁDI VÝZVY?

Chcete si vyjet za město a zažít nejrůznější překvapení? V tom případě se vydejte na cestu v novém voze Octavia Scout. Pohon všech kol spolu s dieslovým motorem 2,0 TDI PD DPF/103 kW jsou zárukou, že řízení je skutečným zážitkem. Při jízdě za extrémnějších podmínek chrání exteriér vozu plastové kryty blatníků a prahů, zatímco exkluzivní interiér se stará o Vaše pohodlí. Přijďte se o tom přesvědčit už během zkušební jízdy. Bližší informace získáte u svého prodejce vozů Škoda, na Škoda Auto Info-line 800 600 000 nebo na www.skoda-auto.cz.

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ modelu Octavia Scout 2,0 TDI PD DPF/103 kW: 6,4 l/100 km, 173 g/km

Stanislav Bernard
spolumajitel Rodinného pivovaru Bernard

Říká se tomu syndrom zavírajících se dveří. Mnozí muži po padesátce „vyměňují“ manželky za mladší přítelkyně, milenky... U politiků nebo umělců je to dáno i tím, že se pohybují v jiném prostředí, pořád jsou někde mimo a často tráví víc času se svými mladými kolegyněmi, asistentkami či tlumočnicemi než s manželkami. Nikdy jsem se nepovažoval za světce, ale čím déle jsem se svou ženou, tím jsem radši, že jsme spolu. Mám vedle sebe člověka, se kterým si skutečně rozumím a o kterého se můžu opřít. Samozřejmě že občas něco zaskřípe, ale to se stává i se zánovní partnerkou. S mou ženou máme společné zážitky, známe stejné filmy, knížky, muziku... Mám rád třeba Woodyho Allena, o němž toho třicetiletá blondýnka moc neví, stejně jako já zase moc nevím o Mattu Damonovi. A pak, dneska ještě zachovalý padesátník stačí svižnějšímu tempu o generaci mladší partnerky, ale co za deset, dvacet let? A položí si vůbec roztoužený zralý chlapík otázku, zvlášť při pohledu do zrcadla, proč tahle žena chce zrovna jeho? Není to kvůli penězům, kariéře, společenskému postavení? Jenže tahle „výměna“ není o rozumu, ale hlavně o chemii mezi dvěma pohlavími. Chápu, že někdo je rád zamilovaný a třeba si i dokazuje, že na to má, ale je dobré přitom vědět, že hladina hormonů časem zase poklesne...

„Držte se...“

vlastní cestou 4/07

obsah

říjen – listopad – prosinec

editor

Boris Dočekal

redakce

Stanislav Bernard

Zdeněk Mikulášek

Markéta Navrátilová

design

Štěpán Malovec

jazyková poradkyně

Věra Bláhová

tisk

Tiskárna David, s. r. o.

vydavatel

Rodinný pivovar Bernard, a. s. // www.bernard.cz

Magazín Vlastní cestou vychází čtvrtletně. Chcete-li jej dostávat do poštovní schránky, navštivte www.bernard.cz (hlavní menu > zábava > formulář, který vyplníte a odešlete). Vaše připomínky a náměty můžete zasílat na pivovar@bernard.cz

Magazín Vlastní cestou je zaregistrován na Ministerstvu kultury ČR pod evidenčním číslem MK ČR E 14164

fotografie na obálce > Jiří Pařízek

04 _ V podstatě jsem kavárenský povaleč
rozhovor s Vladimírem Kozou	30 _ Úspěchy
zajímavosti a informace
10 _ Hodně veselá třináctka
informace z pivovaru	32 _ Populární nealko pivo
pivo a zdraví
12 _ Rozmanitý je svět starých vah
lahůdka ze světa sběratelů	35 _ V kraji cidru a camembertu
reportáž
15 _ Za každým se jednou zašoupne opona
povídka Arifa Salichova	38 _ Podlipnické kostely
z historie Humpolce a okolí
18 _ Gastro Top 100
informace z pivovaru	
19 _ Z pivovaru
informace a zajímavosti	
20 _ Letecké muzeum ve Vyškově
exkluzivní fotoreportáž	
26 _ Vyspíte se a jedete dál
rozhovor s Janem Kopkou	
29 _ K litografiím mě přivedl osud
Adolf Born na křižovatce	

V podstatě jsem kavárenský povaleč

> říká hematolog Vladimír Koza

Nevím, jestli léčení leukémie na přelomu sedmdesátých a osmdesátých let lze z dnešního pohledu nazvat léčbou.

▼
Prý začínáte pracovat v osm hodin ráno a den pro vás končí okolo třetí v noci. Dá se to vůbec vydržet?

Já bych jen trochu poopravil slovo pracuju. Nevím, jestli je správné, že si hraju, ale určitě je správnější. Takže si hraju, bavím se do tří do čtyř odpoledne, pak na mě padne útlum a pak se zase bavím až do půlnoci nebo do jedné a pak už se vyloženě bavím. Napřed si vezmu knížku, nějakou jinou než odbornou. Například byt' nemluví tak špatně německy, koupil jsem si Kafku v angličtině, což je nejspíš naprostá perverznost. Ale snažím se mít jakýs takýs kontakt s jazykem, který potřebuju ke své práci. Další hodinu si prohlížím obrázky. A pak usnu jak budulínek. Vstávám v sedm, protože v osm musím být na place.

To vypadá, jako byste se pořád bavil.

Pořád to samozřejmě nejde. Mám na starosti oddělení sice ne mamutí, ale hodně specializované a finančně náročné. A dneska je všechno hlídané, regulované, schvalované, zamítané... Tam se většinou moc nebavím.

Říkáte zamítané, stává se někdy, že nemůžete pacientovi poskytnout léčbu, kterou by potřeboval?

Na to není úplně jednoduchá odpověď, protože všechno se dá léčit různě.

Je pravda, že jakýsi orientační cit, jestli jde o efektivní léčbu, je zapotřebí. Ale abych nekličkoval – tak natvrdo, jak říkáte, se mi to nestalo. Doktoři nejsou od toho, aby rozhodovali, jestli se něco poskytne, nebo ne. Musejí vymyslet, jak člověka postavit na nohy, a samozřejmě musejí být nějak limitovaní, umravňovaní. Ale ne aby to umravňovali oni.

Jak takové „umravňování“ snášíte?

Naštěstí musím říct, že pořád ještě žiju – a teď netvrdím, že je to moje vidění světa – v systému, kde zdravotní péče je zadarmo. Nevím to přesně, ale mám pocit, že v systému obíhá sto osmdesát miliard. Čili zdravotnictví není zadarmo, ale pořád se to – a teď musím říct zaplatpánbů – říká. Zdaleka ne všude na světě je to samozřejmostí. Já opravdu nejsem tak limitován, a než budu, jako že budu, tak už asi odejdu do důchodu a nebudu se s tímhle problémem muset vyrovnávat.

Nechtěl bych příliš zabíhat do známých problémů českého zdravotnictví, ale jednu základní otázku musím položit. Myslíte si, že ve zdravotnictví je dost peněz, anebo málo? Nebo že tu jde spíš o problém hospodaření s nimi?

V podstatě jsem kavárenský povaleč a tohle je typická otázka pro kavárnu a tříhodinovou diskusi bez závěru. Nikde

není dost peněz. Ani Bill Gates nemá dost peněz. Srovnám-li nejrůznější aktivity a vedle nich postavím zdravotnictví, tak v mých očích v něm nikdy není dost peněz. Všechno samozřejmě jde dělat racionálněji, úsporněji a možná se stejným výsledkem. Ale vždycky jsou nějaké ztráty, i v mé soukromé peněženke.

Ale u zdravotnictví, stejně tak jako u školství, jsem ochotný vyndat ze své peněženky obrazně řečeno desetikorunu, a půjde-li do těchto oborů aspoň koruna, budu spokojený. Spokojenější, než když půjde na pastelkovně nebo pohřebně.

Vraťme se na začátek. Uvažoval jste ve věku, kdy se člověk rozhoduje, co bude dělat, jen o medicíně?

Zásadně jsem nechtěl být doktorem. Měl jsem rád exaktní vědy, a tak jsem se přihlásil na matematicko-fyzikální fakultu. Ale pár měsíců před přijímačkami jsem po racionální úvaze změnil přihlášku na medicínu. Říkal jsem si – budu dělat hezkou profesi, která by mě bavila, a hlavně doktoři jsou v každém systému jakoby nejsvobodnější. Vždycky se nějak užíví; i v té mizérii, která v roce 1973 vládla. A vždycky je to trochu respektábl povolání. A člověk nemusí být prodlouženou rukou toho či onoho. Takže pro medicínu jsem se rozhodl čistě pragmaticky, i když jsem předtím doktory

považoval za lidi, kteří vůbec nic neumějí. Například nespočítají kvadratickou rovnici a nepoznají kytku od kytky. Znají jen toho člověka a ještě pouze kousek a kdo ví, jestli dobře. Přesně takhle jsem dopadl. Po třiceti letech a četbě o bílé krvince, o které zdaleka nevím všechno. A na stará kolena to trochu doháním knížkami, návštěvami galerií...

Slova přesně takhle jsem dopadl vyznívají až pesimisticky, což bych očekával spíš od doktora, který žije spíš z podstaty, než by studoval něco nového.

Když už něco dělám, dělám to rád. To je snad normální lidská vlastnost. Jinak toho má člověk nechat a jít dělat něco jiného. Když už jsem se rozhodl pro medicínu, tak ne že by mně vadila, já věděl, že se ze mě stane jednostranný člověk. Za mlada jsem hodně četl, do svých pětadvaceti let jsem nakoupil tři tisíce knížek. Ale pak přišla medicína, a jak se mi v ní těch šest let krutě nedařilo, pak se mi dařit začalo a s knížkami byl konec.

Jak nedařilo?

Po čtyřech letech jsem dopadl tak, že jsem neměl ani přístup na oddělení, nesměl jsem do práce a rok a půl jsem strávil v rozkopaném baráku s knihou příchodů a odchodů.

To jste musel hodně zlobit?

Myslím, že ne, byl jsem docela hodný, jen jsem nedovedl přijmout určité styly chování a fungování. Ale na druhou stranu mi to obrovsky pomohlo. Člověka vyškolí, když jeho cestička není zametená. Šest let po promoci jsem zase začínal od píky. Pak se věcem začalo dařit. Medicína je krásná práce a já ji dělám rád. A kdybych teď po třiceti letech měl znovu volit, určitě bych to opakoval. I když vím, že knížky půjdou stranou a že v životě už nespočítám kvadratickou rovnici, že nerozeznám kámen od kamene, ale to je ta daň, kterou musím zaplatit.

Nicméně za to si můžete sám, nepochybně existují i lékaři, kteří si svou praxi zařídili tak, že příliš vysokou daň neplatí. Dál čtou,

Vladimír Koza s neodmyslitelnou cigaretou v září 2007

sportují, o nic nepřicházejí...

To nemluvíte o lékařích. Neříkám, že mám pravdu, ale z mé zkušenosti a z mého pohledu na tuhle profesi to prostě nejde.

Ale neexistují v každé branži lidé, kteří své práci zase tak moc nedávají?

Já vám rozumím, takoví lidé jsou skutečně v každé profesi včetně medicíny. Já jsem jen řekl, že si to v medicíně nedovedu představit. Jiné to je, a teď se nechci té profesi dotknout, třeba u pokladní v supermarketu. Po práci jde domů a samozřejmě nemyslí na pokladnu. Ale doktor těžko může vypřáhnout. Vždycky to můžete dělat líp, vždycky máte před sebou nějakou výzvu, nejde jen tak stáhnout roletu. Jistě, když mám všeho plné kecky, půjdu se na dvě hodiny provětrat na kolo. Ta profese ale musí převažovat, jinak nemůžete být spokojený. Při současném rozvoji medicíny nebudete stačit, octnete se mimo. Jde o týmovou práci, začnete narážet, přijdou nedorozumění.

Proč jste si vybral zrovna hematologii?

Není to ušní, tady jde o lidské životy.

Když jsem si ji vybral, o životy ani tak nešlo. Byl to naprosto neatraktivní

a já byl rád, že mě vůbec někde přijali. Ale teď se obávám, že při vašich otázkách budu vypadat jako duševně naprosto rozvrácená osobnost. Vůbec jsem netoužil dělat hematologii, pokud jsem ve svých mladých letech ctil nějaký obor medicíny, byla to psychiatrie. Ta jediná slibovala, že – teď mám chuť říct, že nebudete jako doktor po třiceti letech úplně blbcem, i když... (smích) když to teď vezmu, tak je k hodně velké diskusi, co se z člověka stane, pokud je psychiatr. Já psychiatrii vnímal jako obor, který není jen medicínou, psychiatr potřebuje i nějakou znalost psychologie, filozofie, historie... Ale já neměl moc šanci dostat se do fakultní nemocnice, až když mě moje první šéfová zavolala, protože neměla obsazený onen neatraktivní obor.

Tenkrát se tuším hematologie nezabývala leukémií a jejím léčením?

Kdepak, to se vůbec neřešilo. Nevím, jestli léčení téhle nemoci na přelomu sedmdesátých a osmdesátých let lze z dnešního pohledu nazvat léčbou. Pokud se nepletu, tak ze stovek tehdejších našich pacientů dnes žijí jen dva. A to měli formu, jejíž vyléčení se dnes pokládá téměř za samozřejmost.

Kvůli transplantacím jste v Plzni založili nadaci. Kde se vzal ten první impuls pustit se do něčeho, s čím jste neměli žádné zkušenosti?

Ten impuls přišel hned s první transplantací v roce 1991 a první impuls udělat registr dárců kostní dřeně přišel ve stejné době. Dnes čtyřicetiletá Janička byla první, která tuhle diagnózu díky operaci přežila. Kostní dřeň jsme tehdy získali od její sestry a tím jsme si s onou příslovečnou kapičkou štěstí potvrdili, že jsme schopni tuhle operaci zvládnout. O štěstí mluvím, protože ne každému pomůže příbuzenský dárcé a hledat nepřibuzenskýho je velmi náročné. Tenkrát nebylo v Česku osm velkých transplantačních center, dělali to v Praze a tady, což trochu vzbudilo zájem médií. A tak člověka napadlo – a přispěl k tomu i entuziasmus počátku devadesátých let, kdy všichni něco zakládali –, že právě nadace by mohla být dobrou oporou transplantačního programu. A kvůli hledání nepřibuzenských dárců vznikla potřeba registru. Ovšem jeho vybudování stojí spoustu peněz.

Nadaci vznikla celá řada, proč právě ta plzeňská se dokázala prosadit mezi úspěšné a respektované?

Děkuju (smích), to mi ještě nikdo neřekl. Myslím, že nadace musí mít program,

kterému se daří, a výsledky, jimiž může oslovovat veřejnost. Když vám lidé posílají peníze po padesátikoruně, musejí k tomu mít důvod, musíte je přesvědčit, že jejich peníze slouží něčemu dobrému. Nadace potřebuje kredit, pokud ho ztratí, je to její úmrtní list. Velmi prospěšné je získat nějakou důvěryhodnou tvář nebo tváře, lidi, o nichž si ostatní řeknou – ti by se přece nespojili s něčím, co nemá smysl. A nám se hned na počátku podařilo získat Jiřinu Jiráskovou, Lívii Klausovou a kardinála Vlka, kteří nám uvěřili.

Jsou pro nadaci důležitější velcí sponzoři, od nichž plynou desetitisíce či statisíce, nebo ti malí „padesátikorunovi“?

Odpověď je daná úsvětlivým – kdo z mála dává, dvakrát dává. To je to morální hledisko. A pak je ten praktický život. Když provádíte náročný program, bez velkých sponzorů, kde můžete dopředu počítat s konkrétní částkou, se neobejdete. Pro velkou firmu je třeba jen kapičkou, nedá se to srovnat s tou padesátikorunou od nějaké babičky, ale pro nás je to nesmírně důležité. Za velmi podstatné považuju, že se nám podařilo kolem nadace semknout po celé republice zhruba 200 lidí, kteří nám pomáhají třeba tím, že někam umístí naši kasičku a starají se o ni, nebo uspořádají akci ve prospěch nadace. A pošlou nám výtěžek ve výši

třeba tři tisíce korun. To pak vážíte každou korunu, jestli ji vydat.

Nebylo ale až příliš velkým luxusem vybudování krásného střediska nadace U Pramenů?

Určitě ne. Chtěli jsme pomoci v nelehké situaci, kdy třeba sedmnáctiletá dívka z Beskyd se najednou octne v naší nemocnici, kde stráví dva měsíce zavřená na izolaci. Hrozí, že tahle slečna hodí flintu do žita, ale když sem za ní může přijet na týden její máma, kluk nebo babička, je to jiné. Ale ti lidé musejí někde přespávat, na hotel většinou nemají. A když všechno dopadne dobře a my tu slečnu propustíme, musí zpočátku chodit i dvakrát týdně na kontroly. Z Ostravy je to obtížné, protože pořád ještě není úplně zdravá, náročné cestování snižuje pravděpodobnost, že přežije. Takže opět je výhodou, když může měsíc či dva bydlet v zařízení, které těsně sousedí s nemocnicí. Těmhle lidem se všechno zhroutilo, přišli o práci, banka po nich chce splácení hypotéky... Chtěli jsme jim poskytnout prostředí, které je možná nadprůměrně hezké, hladivé, milé... A přitom jsme se vedle rehabilitace a poradenských služeb snažili udělat místo setkávání medicíny s uměním. Ten projekt rostl, dokud jsme měli pocit, že na to máme, šetřili jsme na to dlouhé roky, a tak vzniklo velké zařízení a já mám starost, protože ho také musíme udržet při životě. Je to vlastně splněný sen a až život potvrdí, jestli a jak to bude fungovat.

Konto Nadace pro transplantace kostní dřeně: 4343043/0300

V.K.
Plzeň 1954*

Vystudoval lékařskou fakultu v Plzni. Od roku 1994 je přednostou hematologicko-onkologického oddělení plzeňské fakultní nemocnice. O tři roky dříve inspiroval vznik Nadace pro transplantace kostní dřeně a spoluzačínal ji. Je předsedou její správní rady.

Naši práci poznáte na první pohled

Know how. Invence. Kreativita. Máme vše, co byznys potřebuje.

Jsme poradenská firma působící v oblasti strategického řízení, řízení změn, rozvoje marketingu a projektového řízení. Svou práci vnímáme jako poslání. Možná proto patříme k předním poradenským společnostem ve střední Evropě. Naše know how je prověřené praxí a stojí za ním prokazatelně pozitivní výsledky. Věříme, že Vám to budeme moci dokázat.

DC VISION, s. r. o.

ZIRKON Office Center, Sokolovská 84–86, 186 00 Praha 8
Krnovská 58, 746 01 Opava

e-mail: info@dcvision.cz

tel./fax: +420 234 321 120
tel./fax: +420 553 654 816

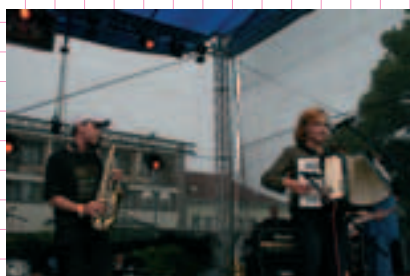
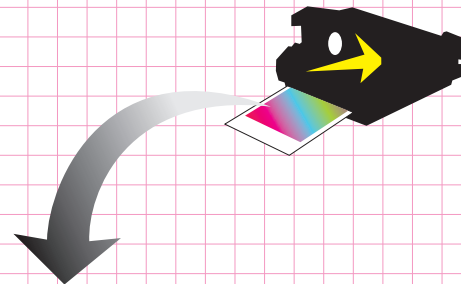
DCVISION
let yourself grow

Hodně veselá třináctka

sobota 15:50:12

Letošní třináctý ročník navštívilo více než jedenáct tisíc příznivců dobré muziky a kvalitního piva. Zájem o dnes již tradiční akci díky kvalitnímu programu každoročně roste a charakterem a skladbou pozvaných skupin se stále více blíží hudebnímu festivalu. A protože i v budoucnu budeme zvat do Humpolce to nejlepší z hudební nabídky, přejmenujeme pivní slavnosti na Hudební festival s pivem Bernard. Letos zahrály Tři sestry, Dívkejš Bill, Wohnout, No Name, Peha, Čechomor, Radim Hladík a Blue Effect, Sto zvířat a další. Špičkové kapely pozveme i příští rok na 14.ročník, který se uskuteční ve dnech **8. a 9. 8. 2008.**

17:41:45

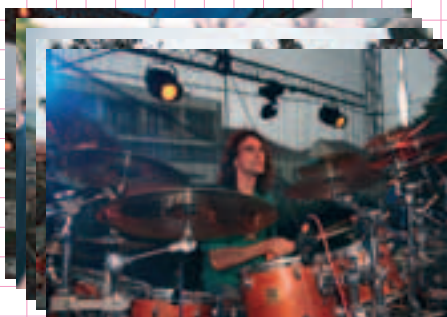
17:42:13

18:27:11

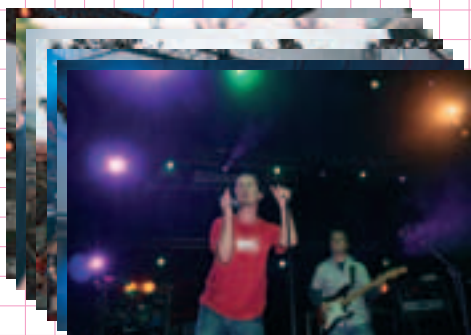
18:33:44

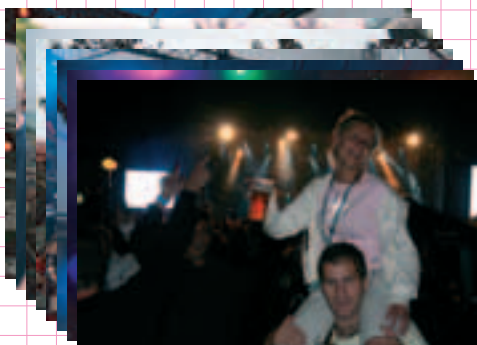
19:57:46

19:59:32

21:36:09

00:07:04

sobota 17:07:04

Rozmanitý je svět starých vah

Kuchyňské, poštovní, obchodní, osobní, lékárnické, řeznické, pivovarské, závěsné pružinové, na střelný prach... Dvumískové, jednomískové, náslapné, závěsné, decimálky... České, rakouské, německé, belgické, holandské, anglické, americké, japonské (kromě Austrálie ze všech světadílů)... Bílé, modré, zelené, červené, hnědé, „pozlacené“... S antickými, renesančními, lidovými motivy...

Tak rozmanité jsou váhy v soukromém muzeu Miroslava Moravce, jediném svého druhu v Česku. Za téměř třicet let jich humpolecký sběratel shromáždil a dal do pořádku skoro devět set. „Ze začátku to bylo jiné, váhy jsem nacházel hlavně na smetištích a na šrotištích. Většinou byly v dezolátním stavu, připomínaly spíš rezavé koule, ale naučil jsem se je restaurovat. Některé pěkné kousky jsem dostal nebo koupil za stovku, nejvýš za dvě. Dneska je sbírání vah už jenom o penězích. Třeba ty kuchyňské, kterých mám ve sbírce nejvíc, stojí od tisícovky nahoru. Ale existují váhy mnohem dražší,“ říká humpolecký sběratel.

Přiznává, že na ty nejkrásnější kousky bohužel nemá. Před časem se na jedné americké aukci prodaly pozlacené váhy, které kdysi vyrobili pro jednoho arabského šejka. Cena: 36 tisíc dolarů. Pro Jana Moravce ovšem cena není tak podstatná, hlavně ho zajímá, jestli váhy už ve sbírce má, nebo ne. „Nepřemýšlím o tom, jakou má moje sbírka hodnotu, ani bych ji neprodal. Prodám nejvýš váhu, kterou mám dvakrát, ale za vydělané peníze koupím jinou. Jednou třeba sbírku po mně převezme některé vnouče, a když nebude zájem v rodině, líbilo by se mi, kdyby ty nejhezčí věci byly vystavené, třeba v jedné či dvou místnostech na nějakém zámku. Lidem by se taková expozice určitě líbila, když někdo přijde ke mně do muzea, přijíždějí i cizinci, většinou bývá nadšený.“ Tolik muž, který dokázal, jak rozmanitý a půvabný může být svět zdánlivě obyčejných věcí, jako jsou váhy.

JEDNOMISKOVÉ VÁHY - NĚMECKO

Za každým se jednou zašoupne opona

„Že se na to nevyseru,“ vrčel Marty, zatímco jeho léty zlenivělé prsty se pokoušely běhat po fungl nových strunách zn. Pioneer. „Ale budeš muset jít, kdyžs to slíbil.“ Manželčina věta zazněla malinko uštěpačně, ostatně jako téměř všechno, co mu v poslední době sdělovala. Kdysi měla v hlase zvonivý tón, vzdáleně připomínající úžasnou Harrisonovu kytaru v kultovní písni *Here come the sun*. Tenkrát měli hluboko do kapsy, ale byli (docela) šťastní. Taky vedle sebe v posteli neleželi jako dvě mrtvoly v chladicích boxech na prosektuře.

Nic není jako dřív, nic není jak bývalo, zaznělo mu v hlavě. Takový nemožný prostoduchý flák, zamračil se.

Kdysi, před *Listopadem*, ho (někteří) považovali za básníka, autora posmutnělých balad o lásce, o zklamáních a (s nezbytnou opatrností) přistřižených křídlech... Byla léta, kdy si myslel, že je opravdu dobrý a že se proslaví. Hrával v malých klubech i ve velkém městském amfiteátru a měl (docela) blízko k folkovým pánbičkům té doby; jako předskokan vystoupil i na festivalech, kam pozvali Jarka Nohavicu nebo Wabiho Daňka. Zdálo se, že to má slibně rozjeté. Ale v Supraphonu mu slibovaný singl nikdy nevydali, po *revoluci* zavřeli kulturní středisko a folková setkání už nikdo nepořádal.

Chvilku se pokoušel o psaní a vydal autobiografický román o dospívání své generace na konci šedesátých let. Ale útlé knížky se prodaly sotva dvě stovky a Martyho poslední pokus prorazit se rozplynul.

Veřejně nehrál už dobrých deset let. Ne že by ho to vysloveně mrzelo, ale občas se mu zastesklo po tom *zvláštním rozechvění* před koncertem, kdy v zákulisí nervózně kouřil a potají nahlížel do většinou zaplněného sálu. A teď si na něho vzpomněl bývalý spolužák, náměstek v místním pivovaru, a ukecal ho, aby přišel zahrát na *Slavnosti piva*.

Vyčítal si, že to vzal.

Slunce v zářijovém sobotním odpoledni nakonec prohrálo Martyho duši k jistému uklidnění. S obtížemi se vměstnal do sepraných džinsů a několikrát se otočil před zrcadlem, aby zkontroloval rozměry svého břicha pod černým trikem velikosti XXL. Úplně

zatáhnout bohužel už nešlo. *Ohoz* doplnil o tmavé ponožky a lehce sešlapané semišky a uznal svou proměnu v umělce za nikoliv dokonalou, avšak alespoň za dostatečnou. „Hlavně se nepodělej!“ křikla za ním manželka. Možná to nemyslela zle, ale Martyho její výkřik zamrzl. Když ještě pravidelně hrával, žena sedávala v první řadě, a teď se ani nezmínila, že by s ním šla. A on, jak si s pocitem smutku uvědomil, jí to nenavrhl.

Najednou mu přišlo všeho líto.

Dotčeně se říkal, že celých dvacet let manželství *sekal dobrotu*, nechlastal, dával ženě výplaty a své (občasné a nevýznamné) úkroky stranou dokázal utajit. Mezitím kdesi kolem pádil skutečný, správně nažhavený a pulsující život. Řítil se divoký, nespoutaný... A samozřejmě si taky vybíral svou daň. Wabi se propracoval k infarktu a Jarek do léčebny v Kateřinkách, ale *něco* po nich zůstane. Zatímco Marty tu vegetoval bez viditelných známek opotřebení, jako dobře zachovalá, pořádaná a ovšem i dokonale nezajímavá *nula*.

Právě na to myslel, když se bez nadšení loudal k pivovaru. Cestou narazil na několik plakátů, pokaždé se zastavil a znovu si pročetl ta jména. Rockeři *Woschoust*, *Big Brothers*, *Dr. Parkinson*, kotlíkáři *Voraři* a *Jižní záře* a nepochybně zlatý hřeb programu bývalá pornohvězda *Monia*. Jeho jméno uvedli na plakátu osaměle uprostřed.

Už zdálky ho zasáhl kakofonní hluk, který v pivovarské zahradě nejspíš rozdával zdivočelý *Woschoust*. Řev se každým krokem stupňoval. Lehce retardovaní pořadatelé u vchodu ho odmítali bez vstupenky pustit do areálu, a navíc se mu pokoušeli odebrat kytaru. Vysvobodil ho až spolužák-náměstek.

„Jdeš na plac o půl čtvrté,“ zařval Martymu do ucha a vtiskl mu do dlaně poukázku na neomezené množství občerstvení, což poněkud vyšinutého písničkáře trochu zklidnilo. V pivovarské zahradě bylo narváno, návštěvníci si u dlouhých nahrubo zbitých dřevěných stolů *lili do hlavy* pivo z kelímků. Marty počkal na přestávku mezi kapelami, krátce a věcně se u zvukaře dohodl na instalaci dvou mikrofonů a uložil si v jeho budlině kytaru. Pak si ve stánku objednal dvojitý rum a půl litru kofoly.

Do jeho produkce zbývala ještě hodina. Našel si prázdný stolec

v boční části zahrady, kam ryk z pódia doléhal milosrdně scezený přes vysokou provozní budovu. Tady sedělo pár tatíků s rodinkami, sešlost starých zarudlých trampů, kterým z někdejší touhy po romantice pod širákem zůstala hlavně chuť na chmel, a taky společnost místních *notorů*, co chlatali pivní extraligu už hezkých pár let, a bylo to na nich znát. Marty se pozdravil s několika známými a pak už jen cucal kofolu s rumem; čas se vlekl. Měl svou dávku z dřívějšíka dobře odměřenou, jeden rum na odbourání trémy nestačil, při třech zapomínal texty.

Naposledy pohlédl na hodinky, do půl čtvrté zbývalo pár minut. Dopil a vydal se přes zahradu k pódiu. Loučící se *Velké bratry* provázel jekot nejmladší části publika. Marty beze spěchu vybalil kytaru, zkusmo ještě doladil, vyšel na pódium, usedl na stoličku, upravil si nastavení mikrofonů a vyslechl spíkra, redaktora regionálního rádia, který ho představil jako místní folkovou legendu. Marty se plaše usmál, odkašlal si a spustil.

Šlo to podle tušeného (katastrofického) scénáře. Po čtyřiceti vteřinách o něho publikum ztratilo zájem, pokud ho kdy mělo. V první pauze mezi písněmi se nic zvláštního nestalo. Když se chystal ke třetímu songu, nějaký opilec zahulákal: „Hoď tam *Hrobaře*, vole!“

Ale Marty se zarputile držel svého. Když skladbu dohrál, skupina hošanů s kelímky nad hlavou začala kdesi vzadu notovat velebný hit *Jede, jede mašinka*, ale zasáhli pořadatelé a pěvce zpacifikovali. Duševně zjevně málo přítomný Marty se pustil do čtvrté skladby. Během ní se jeden z opilců s rachotem zřítíl mezi stoly.

Od dalšího sebemrškačství Marty už upustil. S kamennou tváří se lehce uklonil a zaznamenal potlesk tří posluchačů. Spolužákánáměstka, jakéhosi trampa a neznámé ženy.

„Perfektní!“ poplácal ho po zádech spolužák, ale když viděl zblízka Martyho oči, rychle se ztratil.

Marty si sbalil kytaru, gestem poděkoval zvukaři a vydal se pomalým krokem k východu. Do cesty mu vstoupila ta tleskající žena; překvapeně zjistil, že ji zná.

„Zase hraješ? To je fajn. Ale tady není moc ideální místo...“ řekla opatrně.

„Nehraju,“ odpověděl dost nelogicky Marty. V hlavě mu právě vířilo motto z jedné jeho písně. Zdálo se přímo věštecké: *Vem na vědomí, že je po tvý éře, za každým se jednou v kariéře zašoupne opona.*

„Už jdeš?“ podivila se.

„Já nevím,“ přiznal po pravdě. Neuměl si představit, že by se zrovna v takovém duševním srabu měl vrátit k nemilované manželce.

„Nesedneš si na chvíli?“

Okamžik zaváhal, ale pak jí ukázal svůj konzumační honorář a s pokusem o úsměv řekl: „Proč ne, zvu tě.“

Bože, jak to vypadáš! Taková krásná holka... to byla, říkal si, když se postavil do fronty před stánkem s pivem a párky. Hedviku si pamatoval jako štíhlou plavovlásku s (jak jinak) dlouhýma

nohama, kterou toužil dostat do postele. Ale ona se k němu chovala s jakousi vlídnou přezíravostí, a jednou mu dokonce řekla, že na ni působí *dost bezpohlavně*. Dráždila ho.

Pomohla náhoda. Se ženou se chystali na Divadelní ples, ale sklátila ji angína a vstupenky po dvou stovkách už nešly vrátit. Řekla Martymu, ať jde sám. Na plesu narazil na Hedviku, jejíž znormalizovaný muž se družil se soudruhy v Moskvě. Marty Hedviku pozval na panáka, pak na parket (čekal na *ploužáky*, jako mizerný tanečník si na nic jiného netroufal) a zase na skleničku. Ploužili se po parketu ve stále uvolněnější náladě, tiskl se k ní a s uspokojením zjišťoval, že neuhýbá. Z plesu ji doprovodil a pozval se na kafe.

„Haló, pane, probudte se! Tak co to bude?“ vrátil ho do reality netrpělivý hlas odulé ženy za pípou. Se dvěma kelímky piva, táckem s buřty a horou chlebů se vracel k Hedvice. Deset, možná patnáct kilo, povzdech si. Stačilo pár let a přitažlivé Hedvičino tělo se rozteklo do nepěkných faldů a oblin na břiše, stehnech a zadku. S pocitem jisté nepatřičnosti před Hedviku položil piva a párky, napil se a řekl: „Tak jak jde život?“

Otázka to byla spíš formální, mohl si odpovědět sám. Na malém městě se nic neutajilo – před časem po rychlém rozvodu promptně z bytu vyskladnila exmanžela, který se po patnácti letech manželství a krátce po revoluci změnil ze spořádaného projektanta v ochlastu a gamblera. Marty se ani nemusel ptát, jestli teď někoho má. Nejspíš se už smířila s faktem, že zůstane sama. Chlapa možná zpočátku nahradila vibrátorem, než v ní unavené tělo vypnulo příslušný knoflík a dopřálo jí klid.

„Co chceš slyšet?“ „Třeba jak to chodí v dnešní škole,“ připomněl si Marty její profesi. „Paráda!“ řekla ironicky, „neučím děti, ale sběř.“

Rozpovídala se. „Chudinko,“ politoval ji pak Marty a zeptal se, jestli si ještě dá pivo.

Dívala se za ním. Měl o nějaké kilo navíc a na temeni hlavy prosvítající pleš. Když ji (poněkud nesmyslně, jak si uvědomovala) napadlo jít na pivní slavnost, ani si nevšimla, že tu bude hrát. Kvůli jeho písničkám by ostatně nešla, před lety se jí zdály příliš komplikované a jeho texty sladkobolné, až příliš patetické. Tenkrát neměla žádný důvod ke smutkům. Občas si dopřála krátký *nezávazný úlet* jako ten s Martym. Byl samozřejmě povrchní jako ostatní chlapi, ale uměl to zabalit do romantického hávu a při milování byl mnohem něžnější než její muž.

Dneska ho po létech viděla na pódiu, bezbranného proti té *vulgární pivní přesile*. Bylo jí za něho trapně. Zvláště když slova těch starých písniček už po ní neklouzala tak netečně jako kdysi. Naslouchala jim jinýma ušima, až nečekaně výstižně vyprávěly o trapných kompromisech, hořkých poznáních a ponižujících rezignacích, které musela prožít.

Přišlo jí najednou všeho líto.

Seděli u toho stolku v zákoutí zahrady, kde předtím Marty čekal na své vystoupení. Večer příjemně ubíhal v lehkém a nekonfliktním hovoru, Marty občas odbíhal pro další piva. Alkohol spolehlivě

rozpouštěl jeho zklamání, na své fiasko už nemyslel. Záříjový večer položil do zahrady měkce milosrdné stíny, Hedvičiny vodnaté oči se rozjasnily, několikrát při hovoru důvěrně položila dlaň na Martyho ruku. Přistihl se, že začíná přemýšlet o tom, jestli ji jako tenkrát nedoprovodí domů a nepozve se na kafe. Tušil, že ho neodmítne.

Pak se ovšem u stolu objevila ta obrýlená, na kluka ostříhaná dívka v přiléhavém tričku. Marty k ní zamžoural už lehce zastřenýma očima; připadalo mu, že už ji někde viděl, ale jeho unavená paměť se odmítala rozběhnout. „Přejete si, slečno?“ zeptal se téměř obřadně.

„Lucie Pekárková,“ řekla a čekala, jaký to vyvolá dojem.

„Hm... jasně, už jsem o vás slyšel!“ vzpamatoval se Marty; Lucie byla slibný folkový talent, psali o ní v místních novinách a před časem zahlédl její jméno na plakátech.

„A já vás dnes viděla hrát.“ „Ano?“ odpověděl opatrně. „Jste fakt dobřej, hrát tady bych si netroufla. A máte moc pěkný texty.“

„Děkuju. Nechcete si přisednout?“ řekl polichocný Marty a (hrdě) se napřímil.

„Co kdybyste něco napsal pro mě? S textama mám občas problém,“ zeptala se.

„Proč ne,“ slíbil a pak dívku zahrnul výmluvností. Nevynechal svou oblíbenou *story* o tom, jak si v osmdesátém osmém zahrál

a pak propařil celý víkend s Jarkem Nohavicou. Ta historka mívala úspěch, stavěla Martyho *skoro na úroveň* s věhlasným bardem. Zatímco nebylo možné poznat, jak zabral u mladičké písničkářky, přímou odezvu mělo Martyho průhledné chvástání u Hedviky. „Snad abych šla,“ řekla naoko rozhodně, ale zvedala se nekonečně pomalu, jako by do posledního okamžiku doufala, že ji nenechá jen tak odejít.

„Čau... tak zase někdy...,“ pronesl nedbale Marty, aniž se – okouzlený dívčíma očima – ohlédl.

Nabídl Lucii schůzku, na kterou přinese své nejlepší písně. Přál si ji k sobě připoutat. Nejraději by už *ted'* pohladil její ruku, kterou mu podávala přes *propast* těch let, kdy nepsal, nehrál a vlastně ani nežil. *Doprovodím ji a pak... Vždyť přece nemusí zůstat jen u textů...*

„Dojdu pro další pivo,“ navrhl. Ale ona zavrtěla hlavou a řekla jen: „Dejte mi své číslo, zavolám.“ Uložila si ho do mobilu a vrátila se ke svému stolu. Marty šel pomalu pustými ulicemi a jeho silueta s kytarou na zádech vrhala ve světle lamp na zdi domů stín utmáceného pouštního dromedára. Cítil, že se *zašouplá opona* jeho života (sice pozvolna a se skřípotem) přece jen pohnula směrem nahoru. Opakoval si – *zavolá, určitě zavolá*, a znělo to jako dětské říkadlo nebo spíš zaklínadlo.

Jako by tušil, že nezavolá.

GastroTop100

V září letošního roku Rodinný pivovar Bernard vyhlásil vítěze již druhého ročníku soutěže GASTRO TOP 100, určené všem restauracím, hotelům, hospodám, barům a kavárnám, které čepují nepasterizované pivo Bernard. Smyslem soutěže GASTRO TOP 100 je motivovat a objektivně hodnotit restaurace, aby se co nejlépe staraly o naše pivo, a ty nejlepší i ocenit. Letošní celoroční soutěž se opět setkala s velkým úspěchem, zapojila se do ní většina provozoven z České i Slovenské republiky. Na gala večeru v Humpolci bylo vyhodnoceno 100 nejlepších restaurací z ČR a SR, které získaly certifikát kvality ošetření a podávání piva Bernard. Maximálního počtu 1000 bodů dosáhlo 64 restaurací a o pořadí musela rozhodnout tipovací soutěž. Otázka zněla, kolik sladu spotřeboval pivovar v prvním pololetí letošního roku. Správná odpověď vznikla sečtením váhy všech sedmi druhů sladu, které pivovar při výrobě nepasterizovaného piva Bernard používá, a jednalo se o 1 216 tun.

První místo v soutěži získal a novou Škoda Fabii si na celý rok odvezl Karel Koudela z Café bar RETRO z Mutěnic, který si tipl 1207, den a měsíc svého narození.

V soutěži budeme pokračovat i v příštím roce.

TOP 10

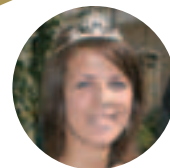
1. **Café bar Retro, Mutěnice, Karel Koudela**
2. **Penzion Vrba, Železná Ruda, Michal Vrba**
3. **Motorest U Kišky, Mladecko, Zbyněk Pomp**
4. **Bar Tečka CZ Pavla Švandy ze Semčic, Praha 5, Lenka Kolářová**
5. **Bistro Aura, Kopřivnice, Lubomír Kladiava**
6. **U Sestřiček, Čeladná, Milan Baigar**
7. **Na Radnici, Uherčice, Roman Šopík**
8. **Restaurace Na Hřišti, Háj ve Slezsku, Pavel Blažej**
9. **Hotel a restaurace Koniček, Mařetice, Vlastimil Koniček**
10. **U Průdků, Rakvice, Radovan Foukal**

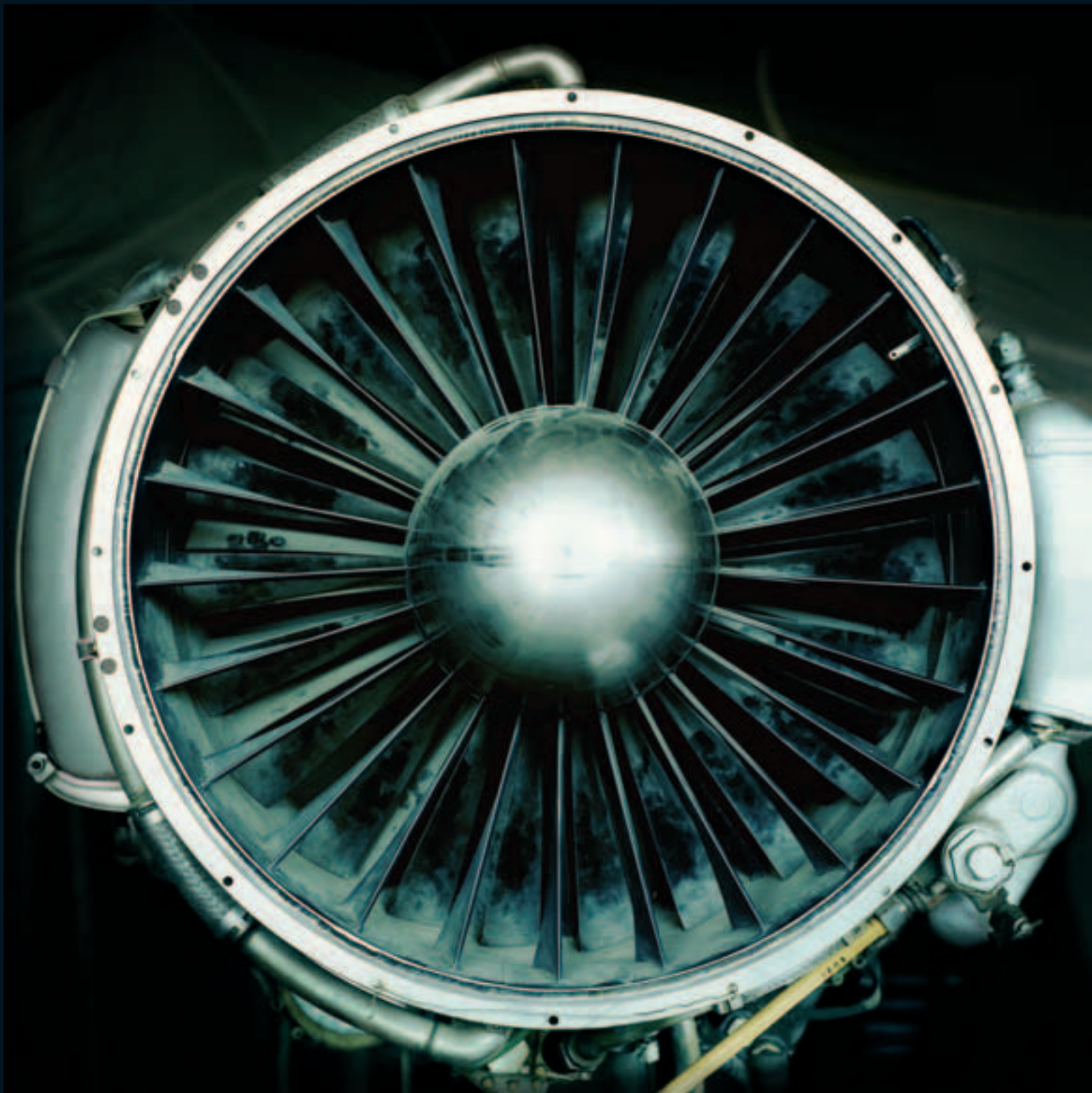
V prestižní degustační soutěži pořádané Chmelařským institutem v Žatci zabodoval pivovar hned ve dvou nejdůležitějších kategoriích.

První místo obsadil mezi světlými desítkami a třetí místo v hlavní kategorii světlých ležáků, kde uspěl Sváteční ležák Bernard s přísadou jemných kulturních kvasinek. Celkem v Žatci hodnotili 175 vzorků z 36 pivovarů.

Titul **Miss zlatého moku** získala na jubilejní Dočesné v Žatci Eliška Dlouhá, která pivovar Bernard v této soutěži reprezentovala. Gratulujeme.

Letecké muzeum
ve Vyškově —
už dosloužily,
pod širým nebem
ztrácejí lesk, zato
jim nechybí jakýsi
melancholicky
posmutnělý půvab.

O muzeum staré letecké techniky na vyškovském letišti se stará tamní Nadace letecké historické společnosti. Fotograf Jiří Pařízek o něm říká: „Spiš než muzeum je pro mě vyškovská expozice jakýmsi hřbitovem letadel, která kdysi operovala nad bývalou Československou republikou. Dnes už nemůžou, nebo z bezpečnostních důvodů ani nesmějí létat. Nikdy jsem nebyl žádný velký fanda do letecké historie, ale tyhle staré stroje mě fascinují. Bohužel většina z nich končí na různých hřbitovech či vrakovištech, kde v podstatě hnijí. Ve Vyškově je tomu bohudík jinak.“

Vyspíte se a jedete dál

> říká „extrémní“ cyklista Jan Kopka

Na první pohled jsou to šilenci. Jezdí stovky kilometrů ve čtyřicetistupňovém mrazu, ve vedru, končinami, které vůbec neznají. Mnohdy riskují i život. Jedním z těchto „šilenců“, kteří milují adrenalin, je Jan Kopka

Před aljašským závodem jste dal výpověď v zaměstnání, nešel jste do příliš velkého rizika?

Riziko jsou samotné závody, které jezdím. Takže riziko, že budu muset pak shánět práci, mi v té chvíli přišlo skoro nepodstatné. Pokud jsem ty závody chtěl jet, nešlo to jinak.

Původně jste chtěl na Aljašce zůstat podstatně déle, proč jste se vrátil dřív?

Díky vítězství v závodě tu byl i tlak od sponzorů, kteří mi pomáhali. Ten závod je hrozně drahý a oni, aby můj výsledek mohli zužitkovat v reklamě, mě potřebovali tady. Navíc jsem z těch tří největších extrémních závodů napsal knihu, která vyšla minulý rok a byla nad moje očekávání úspěšná. A teď lidi čekají, že vznikne další kniha. Už na ní pracuju.

Kdy jste se začal věnovat extrémním závodům?

S ježděním na silnici jsem skončil v osmadvaceti a dál jsem jezdil jen pro radost. Ale vždycky jsem byl závodník,

a tak jsem v roce 1994 začal závodit na horských kolech. O dva roky později jsem už jel první extrém v Dolomitech. Od té doby si vybírám závody, které se liší od „normálních“ maratonů.

Tyhle závody netrvají pár dnů, jak jste to zvládal při práci?

Minimálně bývám pryč měsíc. Bohudík jsem našel firmu, která nemá ke svým zaměstnancům jen pracovní přístup. Nechci říct, že by mě v mých aktivitách vyloženě podporovali, ale umožňovali mi je. Věděl jsem, že když se vrátím, zase u nich budu mít místo. Ale Aljaška byla přece jen příliš dlouhá...

Z platu byste závodění asi nepokryl.

Určitě ne, ty závody jsou finančně náročné, i příprava vyžaduje spoustu času. Když máte rodinu, spolkně většinu platu ona. Žiju s přítelkyní a máme dvě děti – jedné je mé a druhé její. Ale velice dobře to funguje.

Jak se vaše přítelkyně dívá na to, že býváte dlouho pryč, že se vám může něco stát?

Jsme spolu, protože jsme si hrozně podobní. Ona také jezdí závody, i když ne tak náročné. Uznává a umožňuje mi, co dělám. Chtěla by taky jezdit extrém, ale někdo se musí starat o děti.

Nezávidí vám?

Závidí, ale zároveň mi přeje, abych mohl své sny uskutečňovat.

Udělal byste totéž pro ni?

Určitě bych jí pomohl, postaral bych se i o děti. Ale nechtěl bych si tu úlohu vyměnit, protože být doma a nevědět, co se děje na trati, kde opravdu jde o život, je psychicky daleko horší než závodit. Chtěl bych tam být aspoň jako nějaký pozorovatel, ale i když jste tam, stejně s tím nic neuděláte, protože v té pustině nejste. Nemáte třeba i týden zprávu, nevíte, co se děje. Leda bych jel s ní.

Vraťme se k potřebě peněz... kolik?

Aljaška byla ze všech extrémů, které jsem jel, nejdražší. Závodí se uprostřed zimy, takže nemůžete jet na klasickém kole. Jde o prototyp a ten je vždycky drahý. Jenom materiál stojí až sto tisíc korun. Práci mi firmy většinou dávají jakoby zadarmo, protože já zase dělám něco pro ně. Na Aljašce musí všechno, co máte s sebou, fungovat i při teplotě minus čtyřicet stupňů. Bundy, kalhoty, boty... Když všechno sečtu, vychází to skoro na půl milionu.

Jak ty peníze dáváte dohromady?

Těžko. Obcházím firmy, s některými spolupracuji už delší dobu. Bohužel nemám žádného manažera. Před každým závodem si říkám – tohle bude můj poslední, protože někdy shánění peněz sklouzne i do formy, která mně už úplně neseďí. Když z dvaceti oslovených firem vyjde jedna až dvě, je to úspěch. Záleží na tom, jak je firma projektu nakloněná

a co jí můžu přinést zpátky. Ale často je to spíš o osobním vztahu šéfa firmy k těmto akcím. Hodně mi pomohla knížka, protože lidi najednou zjistili, jak jsou ty závody těžké, jak velký strach člověk prožívá.

Jak takový závod probíhá?

Poprvé – v roce 2003 – jsem jel Aljašku po celou dobu poměrně dobře, ale počasí se tak zhoršilo, že jsem nedokázal dojet. A letos jsem vyhrál dlouhou trasu, tisíc osm set kilometrů. Je to nonstop závod. To neznamená, že jedete pořád, ale že jste v neobydlených částech, kde nejsou žádná „depa“ v cíli etap. Zimy na Aljašce jsou opravdu drsné, vzdálenosti mezi vesničkami jsou i několik dní. Většinou přespáváte v přírodě. Jede se to po stezkách psích spřežení. Rozdíl mezi závodníky jsou dny i týdny. Mně to letos trvalo dvacet tři dní, ale dojeli jsme jen dva.

Je pro závodníky v oněch vesničkách něco připraveného?

Iditarod Trail Invitational je prezentován jako závod bez podpory. V pravidlech dokonce stojí, že pořadatel nezajišťuje hledání zbloudilých závodníků. Člověk si musí v každé situaci pomoci sám. I když si zlomí nohu nebo onemocní. V takovém případě ale musí zůstat na trase, protože jen po ní se pohybují lidé mezi vesnicemi, lovci, a čekat. My můžeme využívat loveckých srubů, kde bývají i kamna a dřevo, to majitelé respektují. A ve vesnicích? Eskymáci a Indiáni jsou lidé, kteří žijí v přírodě, ctí její zákony, jsou hrozně pohostinní, i když sami mají málo.

Šlo vám někdy vysloveně o život?

Víceméně jde o život vlastně pořád. V roce 2003 jsme měli dvě stě kilometrů absolvovat po zamrzlé řece Yukon. Řeky jsou hrozně nebezpečné, člověk se může kdykoliv propadnout. Asi po sto kilometrech přišla obleva a řeka se začala otvírat a cesta přestala existovat. Zůstal jsem v jednom srubu, nakonec se nás tam sešlo pět. Museli nás zachránit Eskymáci. Velkým nebezpečím jsou také potoky, led

není bezpečný ani při minus dvaceti i čtyřiceti. Já jsem se v horách propadl do potoka. Na rozhodování jsem měl doslova vteřiny. Do dvou minut je totiž všechno zmrzlé a už nesundáte oblečení. Naštěstí jsem tam zahučel jen jednou po koleno. Člověk musí mokré věci rychle sundat, jinak přijde o nohu a může tam i zůstat. Zul jsme botu, vyhrnul kalhoty, vyměnil ponožky... Mokré punčocháče jsem obalil igelity a jel, co to šlo, abych se zahřál.

Je obecně známo, že při výstupech v Himálaji od určité výšky jdou horolezci každý na své triko, stává se, že někdo zůstane bez pomoci. Jak je to při extréměch?

Každý jede na vlastní triko, má jiné tempo. Prakticky nenajdete nikoho, s kým byste mohl jet. Ale stejně jako Aljaška vychovala Indiány, vychovává i vás. Víte, že když se vám stane problém, bez pomoci druhého – pokud ovšem je nablízku – nepřežijete, a tak pomůžete. Já jsem se s nikým „nezdržel“, ale myslím si, že bych i zabalil závod, kdyby to bylo nutné. To je nepsané pravidlo. Vloni jeden účastník měl čtyřicetku teplotu, nedokázal se udržet na kole, a tak si lehl do spacáku a čekal. Trvalo den, než se objevil další závodník. Ten se vrátil zpátky do vesnice a zařídil pomoc. Tím ale ztratil motivaci a závod nedokončil.

Tahle otázka není moc originální, ale přesto – není to od vás nezodpovědné, riskovat život, máte přece rodinu?

Já nevím. Sice jezdím tyhle závody, ale myslím si, že nejsem hazardér. Nejdůležitější je do toho bezhlavě, snažím se riziko snížit na minimum. Svým způsobem to možná trochu nezodpovědné je, ale stát se mi může něco i při přecházení ulice. Pokud vím, na těchto závodech ještě nikdo o život nepřišel. Ale stát se to samozřejmě může. I mně, ale já o tom zase tak moc nepřemýšlím.

Extrémy vyžadují dobrou kondici. Jak dlouho to chcete dělat?

V extréměch uspějí spíš vyvráležší

závodníci. Je to víc o hlavě než o fyzice. Nevím, jak dlouho to budu dělat, zatím to jde. Ani nemůžu říct, jestli se na Aljašku ještě vrátím nebo ne. Ten závod mi ale dal hrozně moc a opravdu se mi líbil. Člověk se dostane víc sám k sobě, víc se pozná. A o životě uvažuje jinak.

Jistě je to také o adrenalinu.

Určitě, je to hodně adrenalinový závod. A zažíváte to každý den. Říkáte si – tak a jestli se dostanu do vesnice, končím, dál nejedu, pak si odpočinete, najíte se, vospíte... a jedete dál.

Jan Kopka a Aljaška

J.K.
1963*

Inženýr. Po ukončení kariéry jezdil silniční závody, pracoval jako konstruktér plynových kotlů. Tři roky provozoval penzion, do letošního roku se živil jako prodejce automobilových součástek. Extrémním závodům se začal věnovat v roce 1994. Byl třetí na závodech z Kanady až do Mexika a letos vyhrál dlouhou trasu přes zimní Aljašku. O svých zážitcích napsal knížku *Cyklistickým peklem*.

K litografiím mě přivedl osud... Adolf Born, grafik a ilustrátor

V poslední době karikatura jako by ustoupila do pozadí. Ona vlastně vždycky měla omezenou dobu působnosti. Nejen v politickém slova smyslu, ale i ve filozofickém, protože trendy ve společnosti se mění. A tím i v humoru. V současné době prakticky zmizely knížky od jednoho kreslíře, které kupovali lidé z mnoha zemí. Karikatura, kreslené vtipy byly velmi oblíbené. Ale v určitém období dříve tak milované knížky ztrácely na působivost. Mnoho z tehdejších karikaturistů přešlo – stejně jako my – k něčemu jinému. Především ke grafice a ilustraci. U nás snad už jen Renčín a Jiránek ještě vydávají tematické knížky.

U mě impuls začít dělat něco jiného přišel od mé ženy, která je vždycky daleko razantnější a jaksi radikálnější než já. Jednou mi řekla – hele, už si toho udělal dost, máš nabídky na bezvadný knížky, tak se na to vykašli. Samozřejmě jsem odpověděl, že ne, že ještě musím to nebo ono. Tehdy jsme s grafickým úpravcem knih Milanem Koprivou udělali návrh na plakát pro divadla malých forem, jako byl třeba Semafor. Plakát měl stálou okrajovou kresbu a dovnitř se psala jen jména her a herecké obsazení a uprostřed byla vždycky kresba. Udělal jsem dvanáct různých kreseb, na jedné byl uschlý strom, jak po něm lezou šneci a strašidelná zvířata. Jenže Ústřední výbor KSČ považoval plakáty za skrytou reakční činnost. Byly okamžitě strhány. Naštěstí renomovaní výtvarníci, působící jaksi v aparátu, říkali – ne, on to tak nemyslel. Pomohli mně, ale musel jsem se pustit do něčeho jiného – do ilustrací, kreslených filmů a volné grafiky. A to dělám dosud.

Nikdo mně ale nenařídil, abych se přestal zabývat karikaturou, byl to osud. Díky němu jsme tenkrát s Milošem Macourkem, Václavem Bedřichem a Stanislavem Látalem udělali naše nejlepší filmy jako

Ze života ptáků a Mach a Šebestová, které sbíraly ceny v celém světě.

Co se týče litografií, samozřejmě že zpočátku nevypadaly jako v pozdějších letech. Na tohle téma jsem dostal množství otázek a mé odpovědi nejsou úplně konkrétní. Litografie vznikly jakýmsi souzvukem, kdy na člověka kromě jiného působí literatura. Z našich autorů mně byl bytostně milý Bohumil Hrabal. A Karel Poláček, který ve svých knížkách vytvořil groteskní židovské pražské prostředí. A samozřejmě Hašek, který si dělal legraci i z tehdy až posvátných sokolů a skautů. Ve svých povídkách je vymáchal, jen to hvízdlo. Vedle literatury to bylo cestování. S ním jsem bytostně spjatý. Z každé cesty – já si tam samozřejmě něco přivymyslím, třeba v Řecku mně běhají satyři a kentauri – si něco přivezu.

A pak je tu smysl pro humor. Ten je dán narozením, nejde vycvičit. Proto my jsme si tak dobře rozuměli s Milošem Macourkem. Oba jsme milovali amerického spisovatele Jamese Thurbera a jeho absurdní příběhy.

Taky jsem už dostal otázku, jestli jsem někdy nechtěl ten svůj svět opustit a začít s něčím úplně jiným. Zkusil jsem to, ale v jiném slova smyslu. Vyberu si třeba námět, který mě nikdy předtím neoslovil, a zkusím ho nějakým novým způsobem udělat. Ale opustit záměrně... Ono je to v podstatě u všech výtvarníků stejně, protože v každém novém období třeba Picassa je spousta geniálních věcí i naprostých zmetků.

Když jsme po dvacítce začínali, okamžitě nás oslovil František Tichý. Ten vlastně svůj svět nikdy neopustil, pouze přecházel od cirkusových námětů ke krajinám, ale rukopis ho okamžitě prozradil. Je zvláštní, že výtvarníci právě z období Tichého, ať už to byl Josef Čapek nebo Lada, oscilovali ve své celoživotní tvorbě mezi něčím, co lze nazvat karikaturou, dále ilustrací, prací pro divadlo a takzvanou volnou tvorbou. —

Rodinný pivovar Bernard získal další historický úspěch v prestižní degustační soutěži – pivo Bernard Free se v Českém pivu 2007 pořádaném Českým svazem pivovarů a sladoven umístilo na 1. místě. Třebaže se vyrábí jen něco málo přes rok, vyhrálo nově vzniklou kategorii nealko piv a stalo se tak historicky prvním nealkoholickým pivem, které v soutěži zvítězilo. „Fríčko“ dokázalo porazit všechny konkurenty v tomto rychle se rozvíjícím segmentu.

Značka Bernard získala další významné ocenění – třetí místo v tradiční novinářské anketě Naše pivo 2007, pořádané v rámci soutěže České pivo roku 2007. Bernard uspěl mezi rekordním počtem 66 nominovaných značek piv.

Na Slovensku běžela reklama na nealkoholické pivo, po kterém je možné bezpečně usednout za volant. Jedna ze slovenských televizí proto sehnala dobrovolníka, který vypil osm plechovek nealko piva. A pak tvrdila, že u něj naměřili zvýšenou hladinu alkoholu.

Nealko pivo populární jako nikdy předtím

Po druhém pivu to měly být 2 promile, po čtvrtém 2,6, po šestém 3,4 a po osmém až 4,8 promile alkoholu v krvi. O řidičák by podle ní mohl přijít už při druhé plechovce.

Výrobci piva připadaly výsledky tohoto měření podivné. Fakt, že naprostá většina nealkoholických nebo spíše nízkoalkoholických piv vyrobených v České republice obsahuje do 0,5 % alkoholu, není žádným tajemstvím. „Jenže tohle množství etanolu je tak malé, že se stačí odbourat už během samotné konzumace,“ říká ing. Vladimír Kellner z Výzkumného ústavu pivovarského a sladařského. „Jakýkoliv nealkoholický nápoj, který začne v horku lehce kvasit cukry, může mít snadno vyšší obsah alkoholu.“

Pití přísně změřené

Měření televizních reportérů vyprovokovalo podobnou zkoušku v Praze. Vědci při ní používali přesné měřicí přístroje a vědecky doložitelné postupy. Byl to pokus seriózní i kuriózní.

Do Ústavu klinické biochemie a laboratorní diagnostiky v Praze se trousili přednostové klinik, lékaři nejrůznějších specializací a zdravotní sestry. Ale také vědci z Výzkumného ústavu pivovarského a sladařského i jejich kolegyně. Organizátoři se snažili, aby měření zahrnulo jak muže, tak ženy. Celkem se ho zúčastnilo 50 dobrovolníků.

Všichni měli s krátkými přestávkami vypít nalačno čtyři nealko piva. Po každém z nich absolvovali dechovou zkoušku na alkohol a zároveň jim lékaři odebrali krev. Ani jedna ze zkoušek nezaznamenala u nikoho přítomnost alkoholu.

Obliba strmě roste

O nealkoholickém pivu budeme slyšet stále častěji. Jeho obliba roste tak jako nikdy předtím. V roce 2000 ho pivovary v ČR vyrobily 63 000 hl. Loni to bylo už 328 000 hl. A když srovnáme výsledky za první pololetí tohoto roku s výsledky za první pololetí minulého roku, ukáží čísla nárůst skoro o 50 procent. Co je příčinou tak rychlého růstu popularity? Podle ing. Jana Veselého, výkonného ředitele Českého svazu pivovarů a sladoven, je těch důvodů hned několik. Se zavedením nových špičkových technologií výrazně stoupla kvalita těchto piv, takže dobře vychlazená mají dnes mnohem příjemnější chuť než dřív. Lidé dnes musí podávat v zaměstnání větší výkony a nemohou si dovolit, aby v práci po obědě poklimbávali. Také nechtějí přijít o řidičský průkaz, zvláště teď, po zavedení bodového systému. Když si vyrazí v létě někam na kole nebo ve vedru sportují, radši si dají pivo bez alkoholu.

Pivo pro muslimy

„Nealkoholické pivo se vyrábí třemi postupy,“ říká Vladimír Kellner. „Zkráceným kvašením, které dovolí vznik jen velmi malého množství alkoholu, tedy do 0,5 procent. Nebo použitím speciálních kvasinek. Anebo odstraněním alkoholu z běžného piva speciálními postupy membránovou filtrací nebo vakuovým odpařením. To je však dost drahý postup, takže se praktikuje spíše výjimečně.“ V České republice ho využívá jediný výrobce. Navíc u piva, se kterým počítá na export do islámských zemí, kde věřící alkohol pít nesmí.

Největší zádrhel? Jeho chuť!

Hlavním problémem při výrobě nealko piva je podle něj to, jak se co nejlíp přiblížit chuti toho běžného. Sládcí z řady českých pivovarů se shodují, že kvůli absenci alkoholu a většímu podílu vody má nealkoholické pivo chuť méně plnou a méně říznou. Navíc se u něj musí vypořádat s ne vždy příjemnou pachutí mladiny, pro kterou je typická drsná hořkost. Tu je prý možné zjemnit použitím kvalitního žateckého chmele.

Alkohol nedodává normálnímu pivu jen plnost, ale hlavně všechny ostatní složky chutě sjednocuje a zakulacuje. Pokud chybí, snaží se jeho výrobci tento deficit alespoň zmírnit. Třeba tím, že pivo hodně nasytí oxidem uhličitým, který dodá nápoji osvěžující chuť.

Z nealka se neplatí daň

Nealkoholické pivo není pro pivovary zajímavým výrobkem jen proto, že rozšiřuje jejich sortiment o produkt, o který začíná být stále větší zájem. Je zajímavým výrobkem i ekonomicky.

„Náklady na jeho výrobu jsou totiž přibližně stejné jako náklady na běžné pivo,“ říká Jan Veselý. „Podobná je i cena. Z nealkoholického piva však výrobce neplatí spotřební daň. Ta dělá například u výčepního piva, někdejší desítky, 1,20 korun na půllitr. Výroba nealko piva je tedy pro firmy ziskovější.“

Povzbudit chuť u nemocných

Pivo bez alkoholu nemá tak výrazně příznivé účinky na kardiovaskulární systém a na prevenci srdečních infarktů jako pivo normální. Ostatní pozitivní efekty na lidské zdraví však u něj zůstávají zachované. Je to například příznivé působení vitamínů,

minerálů a polyfenolických látek s antioxidačními účinky (neutralizují škodlivé volné radikály, které při dlouhodobě zvýšeném výskytu hrozí například rakovinou).

„Řadě pacientů může zvýšit chuť k jídlu,“ říká Tamara Starcovská, nutriční terapeutka Fakultní Thomayerovy nemocnice v Praze. „Třeba po žlučnickových obtížích, po těžké operaci, po horečce nebo třeba tehdy, když je o ni připraví strach z toho, co s nimi dál bude. Nealkoholické pivo to dokáže díky značnému obsahu hořkých látek stimulujících trávicí šťávy.“

A i v nealko variantě zůstává užitečnou prevencí proti vzniku žlučnickových kamenů nebo určitého typu ledvinových kamenů, podobně jako dostatečné pití jiných vhodných tekutin.

Pivo pro psy

Terrie Berendsenová z Holandska přišla se zajímavým nápadem: nealkoholickým pivem Kwispelbier pro psy. Vaří ho jeden malý holandský pivovar. Kwispel znamená v holandštině vrtět ocasem. A přesně to psi dělají, když speciální pivo pijí.

Kromě běžných ingrediencí se do něj přidávají výtažky z hovězího masa. Zájem o něj projevil chovatelé až z Ameriky, Anglie, nebo dokonce z Japonska.

Ale nápad s pivem se zalíbil i majitelce jednoho amsterodamského baru Manuelle Gergessové. „Je to roztomilé,“ říká, „představte si, že sedíte v baru a pivo si nedáte jen vy, ale také váš pes.“ Kwispelbier mohou pít i lidé. Musí se ale připravit na chuť piva s hovězím. A také na vyšší cenu. Kwispelbier je zhruba čtyřikrát dražší než běžné pivo.

Navštivte **Park Holiday Benice** centrum relaxace sportu a zábavy.

V malebném koutku přírodního parku Botič Milíčov, v jihovýchodní části Prahy na okraji obce Benice se právě otvírá zcela nový areál volného času, který je ojedinělý jak svým architektonickým řešením, tak i rozsahem poskytovaných služeb.

Návštěvník hledající protipól svým každodenním povinnostem zde najde možnosti aktivního odpočinku, relaxace, zábavy i zdravého životního stylu. Park Holiday nabízí svým návštěvníkům atraktivní prostředí a špičkový servis pro volný čas.

Na jeho zrodu se podílela **architektonická kancelář SEA** (Sdružení ekologických architektů) pod vedením Ing. Arch. Petra Suskeho, generálním dodavatelem stavby byla společnost **PODZIMEK A SYNOVÉ s.r.o.** a investorem společnost **LIVETA a.s.** Stavba tohoto nového centra odpočinku, sportu a zábavy byla zahájena 25. dubna 2006 a dnem 26. září je hotel se svým zázemím připraven uvítat první hosty.

Co Vám může náš hotel nabídnout:

Sport a zábava

INDOOR/OUTDOOR AKTIVITY

Tenis – 4 venkovní kurty, 3 halové kurty, 4 kurty na **badminton** a 2 kurty na **squash**. Dále pak **stolní tenis, volejbal nebo nohejbal**. V prostoru Sport café baru jsou dva **golfové simulátory**.

EnerGym

- **Cardio/videofitness a posilovnu**, vybavené špičkovými stroji Star Track.
- **Spinnigové centrum**
- **Club Well** – finská sauna, aroma sauna, bio sauna, parní lázeň
- **VitalBody** – kosmetické služby, sportovní, relaxační a léčebné masáže, včetně bahenních zábalů doplněné o kadeřnictví, pedikúru a manikúru.

Restauranty a bary

Park Holiday nabízí ve svém areálu místa s příjemným občerstvením s různými typy kuchyní i sortimentů jídel a nápojů.

Club restaurant – ve 2. nadzemním podlaží. Kuchyně francouzského stylu.

Sport café bar – v přízemí. Poskytuje služby hlavně pro sportovní a tréninkové aktivity.

Pizza Restaurant – přístupný jak z komunikace, tak i Parku.

Bowlingový bar – slouží k občerstvení hráčů.

Srub – přírodní zázemí pro rožnění a grilování.

Vinařství – archiv pro uchování vín a degustační místnost

Hotel

– **39 dvoulůžkových pokojů** a ubytování až 120 hostům.

– **kongresové centrum** o celkové ploše 300 m²

Přijďte nás navštívit a poskytněte sobě i svojí rodině pobyt v příjemném a milém prostředí. Na Vaší návštěvu se těší tvůrci projektu – Tomáš a Irena Linhartovi.

V kraji cidru a camembertu

Asi nepatří k nejatraktivnějším oblastem Francie, ostatně českého turistu, snad s výjimkou největší „atrakce“, kterou je slavný klášter Mont Saint-Michel, vypínající se nad široké mělké moře, tu člověk potká leda velkou náhodou. Do Normandie jezdí hlavně Francouzi, také Holanďané a sem tam nějaký Angličan. Přitom třeba v regionu Seine-Maritime je nejenom prázdninově příjemný poklid, ale i spousta věcí k vidění. Vedle proslulých útesů v Etretatu, které ničím nezaostávají za těmi slavnějšími, doverskými, je to třeba dům a zahrada Clauda Moneta v Giverny. Vypadá přesně tak, jak ji kdysi velký malíř zachytil na mnoha svých plátnech. Stačí se zadívat na jezírko s lekníny, přimhouřit oči, aby se rozostřily kontury květů, a člověk má před očima „originál“ významného impresionisty. Téměř třicetkrát Monet namaloval i slavnou gotickou katedrálu v Rouanu a vždycky ze stejného místa; ta ovšem dnes vypadá poněkud zchátrale,

smutně. „Nejsou peníze, opravy pokračují jen velmi pomalu,“ krčí rameny dáma v blízkém informačním středisku.

Na nečekané zajímavosti narazí podrobnými bedekry nevyzbrojený člověk i náhodou. Třeba se zastaví v městečku Lyons-la-Forêt, dá si kávu v bistru na náměstí a ochotný, příjemný „domorodec“ mu prozradí: „V naší středověké tržnici natáčel režisér Chabrol záběry do svého slavného filmu Madame Bovary. A v tom dřevěném domě za rohem bydlel skladatel Maurice Ravel.“ Pozoruhodné jsou i hrázděné domy, plochy mezi trámy vyplňují různé poskládané cihly či kamínky. Každá fasáda je trochu jiná.

Ale vraťme se k zahradám, jimiž Normandie doslova hřívá. V některých částech ve vnitrozemí je najdete téměř na každém kroku. Mezi nejpůvabnější patří ta u Château de Mirosmenil, v němž se narodil dodnes oblíbený spisovatel Guy de Maupassant. Normandie je země přímo

stvořená pro budování zahrad, často tu prší (možná častěji, než je člověku milé), zima je mírná... Však také květiny na záhonech dorůstají snad dvojnásobné výšky než u nás.

Kvůli dešti a teplotě, která se tu i v červenci a v srpnu nejčastěji pohybuje okolo dvaceti stupňů, není Normandie zrovna rájem pro milovníky opalování a koupání. Ne že by tu nebylo moře a krásné oblázkové pláže, ale pod často zataženou oblohou bývají prázdné. Zato jakmile zasvíti sluníčko, z hotelů a penzionů se vyhrnou dvojice i početné rodiny a hurá k moři. Do studené vody se ale nikdo, s výjimkou dětí, moc nehrne. Nebyli by to ovšem Francouzi, kdyby z tašek vzápětí nevytáhli bagety, sýry (v Normandii silně převažují vynikající camemberty, různých tvarů, barev, vůní a hlavně chutí), paštiky, grilovaná kuřata... A samozřejmě víno nebo proslulý normandský cidre, mírně alkoholický jablečný mošt, který se tu dělá ve velkém průmyslově i v malém na rodinných farmách. Večer se ovšem jde do jedné z mnoha restaurací (třeba v Dieppe nebo v lázeňském městě Fécamp), výběr ryb, langust, ústřic či krevet a mušlí je nepřeborný a zaručeně jsou čerstvé. Pak přijde vhodná chvíle dát si další místní specialitu – výtečný calvados, který tak rád popíjel Simononův komisař Maigret.

Kdo chce za jídlo ušetřit, nakupuje na dopoledních trzích. Čeští staří mládenci i zavilé feministky, neznalé kuchařského umění, těm francouzským mužům jen závidět. Ve velkých hrncích přímo na tržnici vaří výmluvně oplácení kuchaři a kuchařky vynikající paellu nebo couscous, obě lahůdky jsou ovšem importem z jihu. Ale v umělohmotné krabičce si lze odnést i porce kohouta na víně nebo plátky hovězího ve skvělé normandské omáčce, jejímž základem je samozřejmě sýr. Všechno chutná doslova jako od maminky. Na trhu nabízejí i víno, třeba z Bordeaux nebo z Provence, pro chladnou Normandii je typický „měkký“ cidre a „tvrdý“ calvados.

Pohodově naladěný třicátník má před sebou na stolku deset lahví vína, která je třeba ochutnat a přitom dát řeč. „Můj strýc má malou vinici nedaleko Avignonu, dělá ještě poctivé domácí víno, hlavně to růžové je opravdu skvělé. Musíte zkusit ještě tohle.“ Že už nemůžete, že pojedete autem? „Žádný problém, u nás to policie tak nebere, u nás je povoleno 0,8 promile.“ Dobrého muže odhaduji nejméně na dvojnásobek. Obchodník s vínem je svým způsobem světlou výjimkou, vedle francouzštiny, které dává samozřejmě přednost, dá občas k lepšímu i anglickou větu, stejně jako anglické větě porozumí. Normandie a zvláště její venkov není Paříž. Kdo se chce třeba ubytovat v soukromí (nejpříjemnější bydlení nabízejí na mnoha malých farmách a za slušné peníze se tu dá najmout celý dům) nebo má nějaký problém, měl by mít nastudováno alespoň dvacet lekcí z učebnice francouzštiny pro samouky, jinak je ztracený. Faktem je, že může mluvit i velmi bídě a se spoustou chyb, ale farmář nebo číšník ve venkovské restauraci nešetří chválou: „Vous parlez très bien. C'est magnifique.“ Angličtina se ve Francii prostě nenosí. Že by za to mohli Angličané, kteří v minulosti vícekrát Francouzům napráskali a dodnes o nich někteří mluví jako o žabožroutech? Ale zpátky k Normandii a k jejímu venkovu. Farmy roztroušené v mírně vlněné krajině, v ohradách krásy, býci, koně, osli... Žádné obří kravíny či vepřiny, žádné ohyždné silážní věže, ba ani pach močůvky. Jestliže venkov na první pohled připomíná žánrové obrázky z 19. století jen díky vysokým dotacím

Evropské unie, pak se člověku skoro chce říct – zaplatěpánbů za ně.

Po úzkých silničkách, spojujících malé vesnice i jednotlivé usedlosti, nejedí prakticky žádná auta, a tak jsou doslova rájem pro cyklisty. A pokud by přece jen příliš svítilo slunce, silnice jsou většinou zastíněné alejemi stromů nebo vysokými keři, které navíc chrání před častým větrem. A avenue verte vedoucí z městečka Forges-les-Eaux až ke čtyřicet kilometrů vzdálenému moři v Dieppe s rušným přístavem jachet – to už je hotový ráj pro rekreačního cyklistu. Na trase vybudované z bývalé železnice nejsou žádná velká stoupání a hlavně žádná auta! Jedete na kole, a přitom míjíte někdejší drážní domky, obklopené zahrádkami, a máte pocit, jako byste před lety jel motoráčkem po zapadlé trati někde v jižních Čechách. Na Normandii člověk jen tak nezapomene a má chuť se tam vrátit, ostatně je dost velká (kromě Seine-Maritime ji tvoří ještě regiony Euro, Calvados, Manche a Orne), ale asi nejsilnější zážitek, který jsem si odtud přivezl, je o lidech. Majitelé bývalé dvě stě let staré farmy, jejíž část nám pronajali, byli zprvu trochu nedůvěřiví, pletli si totiž Česko s Čečnou (ve Francii se vyplatí používat starý dobrý název Tchecoslovaque, na ten tu pořád ještě slyší). Po krátké, seznamovací a taky vysvětlovací konverzaci – samozřejmě ve francouzštině, i když počítačová expertka a restaurátor obrazů se nepochybně anglicky domluví – oba roztáli. „Za dva dny odjíždíme na dovolenou, ale příští pondělí přijede jedna naše známá, dáte ji klíče a zaplatíte.“ A skutečně nás v domě nechali samotné. Znali jen naše křestní jména a mohli si zapsat nejvyšší číslo auta. Vsadil bych se, že to neudělali. Přál bych jim jedině, aby jednou nepřijeli „vychytralí“ turisté – ať už z Česka, Čečny či odkudkoliv – a oni nemuseli litovat své důvěřivosti.

Podlipnické kostely

V Dolním Městě stojí výjimečně dochovaný kostel sv. Martina. První zmínka o něm je z roku 1346. Původně byl zasvěcený sv. Janu Křtiteli, teprve v roce 1653 je zmiňován jako kostel sv. Martina. Stavba nese známky pozdějších úprav, ale ty nenarušují středověký vzhled významné památky. V době baroka byla loď zaklenuta. Z této doby pochází také západní předsíň a římsa sakristie. Jedná se o obdélníkovou stavbu, střecha kostela je sedlová s drobným sanktusníkem s cibulovou bání. V roce 1940 v kostele odkryli středověké nástěnné malby – Kristus na hoře Olivetské, Jidášův polibek a výjev Krista před Pilátem. Nástěnné malby vznikly zřejmě ve druhé čtvrtině 14. století.

Na výšině nad obcí Řečice stojí kostel sv. Jiří se zvonicí, který je příkladem lidové raně gotické stavby z 1. poloviny 14. století, zachovalé téměř v původním stavu. Jednolodní kostel s plochým stropem a s úzkými gotickými okny je postaven z lomového kamene a má čtvercový presbytář. Se sakristií ho spojuje pravouhlý sedlový portál s původními gotickými dveřmi. V presbytáři je gotický sanktuář ze 14. století s křížem v tympanonu. V roce 1940 byly na stěnách kostela odkryty gotické malby asi ze 3. čtvrtiny 14. století. V severozápadním rohu hřbitova stojí pozoruhodná zvonice, která patří k nejstarším u nás.

Kostel sv. Markéty stojí na místě zaniklé vsi Loukov. Jde o jednolodní stavbu s převahou vrcholně gotických prvků. Kostelík má čtvercovou loď s plochým stropem, na kterou navazuje presbytář s křížovou klenbou. Věž pochází ze 17. století. Na nástěnné malbě v severní části presbyteria je zobrazen Kristus obklopený nástroji umučení. Zbytek severní a jižní stěny pokrývají pozoruhodné malby z konce 14. století ze života sv. Markéty.

alofok

KOUZLO
ORIGINÁLNÍ
KOFOLY

Když ji miluješ,
není co řešit.